

VWG Nieuwsbrief 15 juli 2019

De Nieuwsbrief van de Vereniging voor Waterstaatsgeschiedenis verschijnt 1 x per maand rond de 15^e van de maand.

VWG Bestuur:

Het bestuur vergadert begin september. Belangrijkste bespreekpunt is het 30 jarig bestaan van de vereniging in 2020.

Uit de ALV van 21 maart 2019:

Op de agenda stond onder andere: het beschikbaar stellen van een ledenlijst aan leden die daar belangstelling voor hebben. Conform afspraak zou dat besluit drie keer in de Nieuwsbrief (april, mei en juni) worden opgenomen.

Naar aanleiding van dit besluit kunt u laten weten of u bewaar heeft tegen vermelding op de ledenlijst van uw naam, adres en email.

In de Nieuwsbrieven van april, mei en juni 2019 heeft de bovenstaande tekst gestaan. Eventuele opmerkingen die betrekking hebben op een vermelding zijn verwerkt.

Na deze termijn kunt als lid aangeven of u belangstelling heeft om een exemplaar van de ledenlijst te ontvangen. Uw belangstelling kunt u kenbaar maken via:

info@waterstaatsgeschiedenis.nl

De ledenlijst zal alleen beschikbaar worden gesteld aan leden die op de lijst voorkomen. De ledenlijst zal effectief pas in oktober beschikbaar komen. De uitreiking tijdens de Najaarsexcursie (zie onderstaand) is een geschikt moment.

TWG 1 2019 zal in naar verwachting in de 2^e helft van augustus verschijnen. In die periode wordt ook verder gewerkt aan nummer 2 2019.

VWG data:

Aankondiging van de 61^e VWG excursie:

Najaarsexcursie: 4 oktober 2019:.

Waterschap Drents Overijsselse Delta: 100 jaar Watergemaal A.F. Stroink

De ontvangst is om 10.30 u in gebouw: De Klincke, Kerkstraat 16 (naast de Grote of Sint Clemenskerk) in Steenwijk.

Vanaf het station is het 10 minuten lopen (aankomst trein uit Zwolle: 10.13 u) evenals vanaf parkeerdek Gasthuispoort aan de Vendelweg.

De uitnodiging ontvangt u in de 2^e helft van augustus.

Nb: met het oog op de voorbereiding van de Voorjaarsexcursie 2020.

De gedachte is om naar het Waterschap Rijn en IJssel (Doetinchem) te gaan. Het bekenstelsel in de Achterhoek is een aandachtspunt. De excursiecommissie zou graag met een of twee leden in contact komen die over dit onderwerp vanuit hun werkervaring veel kennis hebben opgedaan. Een mailbericht naar: info@waterstaatsgeschiedenis.nl wordt op prijs gesteld.

Vincent Erdin, Pieter Jan Hofman en Adrie de Kraker
Excursiecommissie

Website:

De vereniging heeft een website die te vinden is via de zoekterm:

Waterstaatsgeschiedenis.nl

Nieuws van de waterschappen

Op veel plaatsen in dit land wordt er aan verschillende grote projecten gewerkt, of deze zijn in voorbereiding. Onderstaand enkele van die projecten.

Van alle genoemde werken, meer informatie is te vinden op de website van het waterschap.

Zomerperiode 2019

In de media is veel belangstelling voor wat waterschappen en hoogheemraadschappen doen om een langdurige droogte op te vangen en de land- en tuinbouw zolang als mogelijk van water te blijven voorzien.

Omdat de problemen bij een nieuw groot watertekort niet eenduidig zijn op te lossen zal er per gebied en landsdeel maatwerk nodig zijn.

Een klein voordeel van het weer tot nu toe is dat het niet wekenlang achtereen extreem warm is, dat er momenteel al geoogst wordt en de kracht van zon af gaat nemen omdat 21 juni al gepasseerd is en de zon weer meer naar de evenaar en de zuiderkeerkring beweegt.

De gewassen die nu volop in de volle grond in groei staan zijn: aardappels, maïs, suikerbieten, tarwe en verder het fruit in de fruitboomgaarden. Nu is al duidelijk dat met name de zandgronden het opnieuw zwaar te verduren hebben. Behalve het waterschap Aa en Maas neemt ook het waterschap Hunze en Aa's extra maatregelen om voldoende zoetwater naar het werkgebied aan te voeren.

In september zal duidelijk worden hoe groot de oogst is en kan de balans worden opgemaakt.

Wetterskip Fryslân

Het Wetterskip gaf agrariërs toestemming om hun akkerbouwgrond met regelmaat te bevoeien. Ieder akkerbouwer in de streek tussen Sneek en Lemmer kan zich de zomer van 2015 nog pijnlijk herinneren toen muizen als een veelvraat de oogst van menig gewas vernielden. Het probleem kon toen voor een deel worden verholpen door het land te bevoeien waardoor de muizen naar de oppervlakte komen en opgevangen worden door iedere vogel die wel een muis lust. Door nu bijtijds maatregelen te nemen moet grote schade aan de oogst worden voorkomen.

Waterschap Rijn en IJssel (Doetinchem)

Op 11 juli werd bekend gemaakt dat provincie, waterschap en de gemeente Bronckhorst samenwerken aan de Landgoederenzone rondom de Baakse Beek.

De Baakse Beek is de drager van veel agrarisch gebied maar evenzeer van de verschillende landgoederen waar de beek doorheen meandert. De Baakse Beek is belangrijk voor een regelmatige wateraanvoer in het gebied maar is daar slechts ten dele toe in staat. Om de Baakse Beek toekomstbestendig te maken worden maatregelen genomen die het waterpeil op de beek moet verbeteren. Erfgoed, Natuur, Landbouw en Toerisme vragen hierbij om aandacht.

De landgoederen 't Medler en Wildenborch zijn belangrijke initiatiefnemers van dit project. Huis 't Medler ligt aan de Baakse Beek en kasteel De Wildenborch in de directe nabijheid van de beek. Ook Huis de Wiersse ligt aan de Baakse Beek.

De Baakse Beek ontstaat bij Zieuwent uit de Nieuwe Beek en stroomt ten noorden van Baak in de IJssel.

Waterschap Scheldestromen

Het waterschap neemt in augustus een nieuw gemaal aan de Stoofweg bij Sint Annaland in gebruik. Het nieuwe gemaal was nodig om door het opstuwen van water in de Winkelzeese watergang het water bij het dorp Sint Annaland te hoog zou kunnen komen te staan om de droge voeten te blijven garanderen.

Het nieuwe gemaal kost e 550.000,- en heeft ook een belangrijke functie voor de vismigratie van en naar de Oosterschelde.

Waterschap Aa en Maas (Den Bosch)

Op 12 juli bracht minister Van Nieuwenhuizen een veldbezoek aan het waterschap met als boodschap dat de droogte op de zandgronden nog lang niet voorbij is.

Er werd een bezoek gebracht aan de Kleine Aa die volledig droog staat. Een tweede locatie om te bezoeken was de Deurnsche Peel.

De dijkgraaf merkte bij het bezoek van de minister op dat het neerslagtekort op dit moment groter is dan vorig jaar en dat waterschappen op de zandgronden geheel afhankelijk zijn van de neerslag die er valt.

Het museumgemaal Caners, een dieselmemaal dat in 1933 in gebruik is genomen en tot 1979 dienst heeft gedaan is op de volgende dagen opengesteld voor bezoek: 28 juli, 25 augustus en 26 september.

Adres: Museumgemaal Caners, Krommenhoek 12 a Gewande.

Zuiderzeemuseum Enkhuizen

Het Zuiderzeemuseum kan in deze periode op meer dan gemiddelde belangstelling rekenen van de pers dan anders te doen gebruikelijk is.

De reden hiervoor is de planvorming voor het Enkhuizerzand. Dit gebied grenst direct aan het Buitenmuseum van het Zuiderzeemuseum.

De gemeente Enkhuizen en een projectontwikkelaar hebben een visie opgesteld voor een 21^e eeuwse invulling van het Enkhuizerzand waarbij de bestaande camping gerevitaliseerd zal worden, in een nieuw aan te leggen baai komen plm 200 vakantiewoningen en verder komt er een zeilschool, reddingstation en dagrecreatie.

Er zijn 72 zienswijzen ingediend.

De gemeenteraad van Enkhuizen zal in de vergadering van 24 september over dit onderwerp vergaderen waarbij de reactie van het College van B&W op de ingediende zienswijzen betrokken zal worden.

Belangrijk onderdeel is de voorgesteld hoogte van de vakantiewoningen vrijwel naast de cultuurhistorische omgeving van het Buitenmuseum. Waar nu nog een ruim uitzicht is naar het westen zal dat door de plannen sterk worden aangetast.

De reden om dit plan hier te noemen is dat de Najaarsexcursie van 2016 in het Zuiderzeemuseum heeft plaatsgevonden naar aanleiding van de Overstroming van de Zuiderzee in 1916.

Via de zoekterm: Plannen Enkhuizer zand kunt u kennis nemen van de plannen.
Er zijn inmiddels twee petitie gestart: Bond Heemschut en door leden van het brandweerkorps Enkhuizen.

De Vereniging voor Waterstaatsgeschiedenis wil in de komende jaren aandacht besteden aan historische feiten die het vakgebied raken:

2020: Overstroming van de grote rivieren in 1820

2021: Sint Elisabethsvloed (1421)

2022: Afsluiten van de Kromme Rijn (1122)

2022: De Haarlemmermeer viel droog (1852)

2022: De (Oude) Hollandse Waterlinie bestaat 350 jaar (1672)

2024: Volledige ingebruikname Blankenbergtunnel tussen de A-15 en A-20

2025: 1825 Overstroming langs de Zuiderzeekust (Land van Vollenhove)

2030: Begin aanleg van de Stelling van Amsterdam (1880)

Dit kan op verschillende manieren: via een artikel in het Tijdschrift Waterstaatsgeschiedenis via een van de jaarlijkse symposia of via een van de komende Voor- of Najaarsexcursies.

In 2020 wordt van 2 tot en met 5 september de European Association for Urban History in Antwerpen gehouden.

U kunt tot 4 oktober a.s. een bijdrage aanleveren. Meer informatie via de website: EAUH2020.

Ten aanzien van berichten en mededelingen:

De Nieuwsbrief verschijnt 1 x per maand, het streven is op of kort na de 15^e van de maand. Mocht u mededelingen willen laten opnemen dan is het prettig als u hier rekening mee wilt houden.

Berichten die u wilt aanleveren voor plaatsing op de website: berichten zullen (als er aanbod is) op vrijdag worden verzonden aan de webmaster.

Vincent Erdin
Secretaris VWG
15 juli 2019